

1. Täienduskoolitusasutuse nimi

Järvamaa Kutsehariduskeskus

2. Õppekava nimetus

Erivajadustega laste hooldustoimingud ja arengu toetamine (vanuses 1-16)

3. Õppekavarühm (*vastavalt rahvusvahelisele haridus- ja koolitusvaldkondade klassifitseerimise süsteemile ISCED-F 2013*)

Õendus ja ämmaemandus

4. Õppekeel

eesti keel

5. Õppekava koostamise alus

Lapsehoidja, tase 4

B.2.6 Erivajadusega lapse hoidmine

Lapsehoidja, tase 5

B.2.7 Suure hooldusvajadusega lapse hooldamine

Hooldustöötaja, tase 4

B.2 Hooldustöötaja, tase 4 üldoskused

B.3.1 Abistamine elamistoimingutes ja hooldustegevuste läbiviimine

B.3.3 Töö lastega ja peredega

Sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna spetsialist, tase 4 spetsialiseerumisega Abivajadusega (tervisest tuleneva erivajadusega) lapse tugiisik, tase 4

B.2.8 Töö abivajadusega (tervisest tuleneva erivajadusega) lapsega

Järvamaa Kutsehariduskeskuse hooldustöötaja ja tegevusjuhendaja õppekavad

Sotsiaaltöö ja nõustamine riiklik õppekavarühm

6. Õppe kogumaht (akadeemilistes tundides) **ja õppe ülesehitus**

Maht 80 tundi, millest 30 tundi on praktiline töö õppekeskkonnas

7. Õppekeskkond

Järvamaa Kutsehariduskeskuse sotsiaaltöö ja nõustamise õppe läbiviimise väljaõppeklass.

8. Sihtgrupp

Tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande, õenduse valdkonna töötajad, kes tegelevad igapäevaselt erivajadustega laste toetamise ja hooldamisega ja kes soovivad omandada teadmisi laste erivajadustega seotud haigusseisunditest ja oskusi, et paremini mõista laste arengulisi erivajadusi, toetada neid igapäevaelu toimingutes, ergonoomilises hoolduses ning abivajajate aktiveerimises.

Samuti erivajadustega laste vanemad ja hooldajad, kes soovivad oma igapäevatoos või peres paremini mõista ja toetada erivajadustega laste arengut, igapäevaelu toiminguid ja heaolu.

Samuti haridusvaldkonna töötajad, kes puutuvad kokku erivajadustega lastega ja vajavad täiendavaid oskusi nende toetamiseks igapäevaelus; isikud, kes soovivad sotsiaaltöö valdkonnas omandada kutsealaseid oskusi ja tulevikus töötada erivajadustega lastega.

Samuti lapsehoidjad ja tugiisikud, kes soovivad täiendada oma kutseoskusi ja kutseeksamiks ettevalmistuda või kutset taastõendada.

9. Õppe alustamise tingimused

Kasuks tuleb valdkonnas töötamise kogemus.

10. Eesmärk

Koolituse tulemusel õppija toetab erivajadustega laste igapäevaelu, edendab nende arengut, hooldab neid kasutades selleks ergonomilisi töövõtteid, sobivaid abivahendeid ning kohandatud hooldus- ja tegevusplaane.

Koolituse õpiväljundid toetavad õppijat lapsehoidja ja tugiisiku kutseksamiks ettevalmistumisel, pakkudes vajalikke teadmisi ja praktilisi oskusi erivajadustega laste eakohase arengu toetamiseks ja hooldustoiminguteks.

11. Õpiväljundid

Koolituse läbinu:

- juhendab ja toetab erivajadustega lapsi igapäevastes elamistoimingutes vastavalt nende vanusele ja võimetele;
- kasutab hooldamisel ergonomilisi töövõtteid ja abivahendeid ning juhendab lapsi ja nende peresid abivahendite kasutamisel;
- hooldab lapsi vastavalt erinevatele terviseseisunditele ja erivajadustele (sh füüsilised, vaimsed ja sensoorsed erivajadused);
- tunneb erinevate erivajadustega laste haiguste ja arenguprobleemide sümptomaatikat ning hooldus- ja ravi põhimõtteid;
- koostab hooldus- ja tegevusplaane vastavalt lapse arengulisele tasemele ja erivajadustele.

12. Õppe sisu

Auditoorne töö (50 t)

Erivajadustega laste toetamine igapäevastes elamistoimingutes (6 t)

Erivajadustega laste juhendamine ja toetamine igapäevastes tegevustes, sealhulgas söömine, riietumine, isiklik hügieen ja liikumine. Lastele eakohaste ülesannete seadmine.

Ergonoomiliste töövõtete kasutamine laste hooldamisel (8 t)

Laste hooldamisel kasutatavad ergonomilised töövõtted sõltuvalt lapse haiguse või erivajaduse eripärast.

Abivahendid erivajadustega lastele (6 t)

Erivajadustega lastele sobivad abivahendid (nt ratastoolid, ortopeedilised abivahendid, käimisraamid).

Raskete haigusseisunditega laste hooldamine (8 t)

Raskete haiguste ja arenguliste häirete (nt autismispektri häired, tserebraalparalüüs, vaimne alaareng, Downi sündroom, insult,) sümptomaatika ja hooldusvõtted.

Hooldustegevuste kohandamine vastavalt lapse vajadustele.

Laste eakohane aktiveerimine ja tegevuste planeerimine (8 t)

Eakohane ja arengut toetav tegevuste planeerimine lastele. Füüsiline ja vaimne aktiveerimine.

Hooldusplaani koostamine erivajadustega lapsele (4 t)

Erivajadustega laste individuaalsete vajaduste hindamine ja hooldusplaani koostamine.

Rehabilitatsioon ja taastusravi (6 t)

Rehabilitatsiooni ja taastusravi võimalused erivajadusega lapsele

Tegevusplaani koostamine erivajadustega lapse aktiveerimiseks (4 t)

Tegevusplaanide koostamine lastele, mis toetavad nende arengut ja võimeid.

Praktiline töö õppekeskkonnas (30 t)

- Ergonoomiliste töö- ja hooldusvõtete kasutamise praktilised harjutused erivajadustega laste hooldamisel sõltuvalt lapse haiguse või erivajaduse eripärast. Juhtumipõhised ülesanded.
- Erivajadustega lastele abivahendite kasutamine ja laste juhendamine nende kasutamisel (nt ratastoolid, ortopeedilised abivahendid, käimisraamid). Praktilised harjutused abivahenditega.
- Praktiline hooldusplaani koostamine erivajadustega lapsele. Kaasõppijate tööde analüüs
- Praktilised näited ja ülesanded tegevusplaanide koostamiseks erivajadustega lapse aktiveerimiseks. Tagasisideastamine.

13. Õppemeetodid

Loengud, demonstratsioon ja näitlikustamine, grupitööd ja ajurünnakud, probleemülesannete lahendamine, juhtumipõhised arutelud

14. Iseseisev töö

Puudub

15. Õppematerjalid

- Koolitaja koostatud õppematerjal
- Kristjuhan, Ü. (2000). Kaasaegse ergonoomika alused. Tallinn: Medicina.
- Lepik, K., Reinsalu, K. (2019). Ergonoomika ja abivahendid hooldustöös. Tallinn: Koolibri.
- Oolo, T., Usberg, G., & Uiga, B. (2008). Õendustoimingute töövihik. Tartu: Halo Kirjastus.
- Jaanisk, M., Koor, M., Kübar, K., jt. (2015). Hoolides ja hoolitsedes. Õpik-käsiraamat hooldustöötajale. Tallinn: Kirjastus Agro.
- Sotsiaalministeerium (2020). Erivajadustega laste hooldus ja sotsiaalteenused Eestis. Tallinn: Sotsiaalministeerium

16. Nõuded õpingute lõpetamiseks sh hindamismeetodid ja –kriteeriumid

Õpingute lõpetamiseks on vajalik osaleda kontaktõppes vähemalt 75% ja sooritada praktilised tööd õppekeskkonnas. Mitmeeristav hindamine.

Hindamismeetod	Hindamiskriteeriumid
praktiline töö – juhtumipõhine ülesanne	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab loengutes käsitletud laste haigusega kaasuvaid probleeme; • pakub lahendusi lapse probleemidele vastavalt juhtumikirjeldusele
praktiline töö - hooldusplaani	<ul style="list-style-type: none"> • Koostab vastavalt juhendile lapsele hooldusplaani, kirjeldades lapse aktuaalseid ja potentsiaalseid hooldusprobleeme ning tema juhendamise võimalusi.

	<ul style="list-style-type: none"> Analüüsib kaasõppijate poolt koostatud hooldusplaane lähtuvalt kutse-etikast ning elamistoimingutest.
praktiline töö – situatsioonülesanne	Situatsioonülesande baasil ergonoomiliste võtete ja abivahendite kasutamise demonstreerimine

17. Koolituse läbimisel väljastatav dokument

Koolituse lõpus väljastatakse tunnistus, kui õpingute lõpetamise nõuded on täidetud. Koolituse lõpus väljastatakse tõend, kui õpitulemusi ei saavutatud, kuid õppija võttis osa õppetööst. Tõend väljastatakse osaletud kontaktõppetundide ja neis läbitud teemade kohta.

18. Koolitaja kompetentsust tagava kvalifikatsiooni või õpi- või töökogemuse kirjeldus **Kristi Mikola**

Tegevusteraapia Tallinna Tervishoiu Kõrgkool 2014.a. Tegevusterapeut tase 6. Terviseteaduse magister Tartu Ülikool 2024.a. Läbinud pilootprojekti "Hortikultuurne teraapia erivajadusega inimestele rehabilitatsiooni eesmärgil" 2015. aastal. Sotsiaaltöö valdkonnas töötamise kogemus alates 2013.a. Alates 2014.a AS Järvamaa Haigla tegevusterapeut. Järvamaa Kutsehariduskeskuse täiskasvanute koolitaja alates 2015.a. Alates 2023 aastast Tervise Abi OÜ müügiesindaja. Pikaajaline kogemus patsiendi nõustamises ning klienditöös.